

Anmeldelse: Overvågningens historie. Fra sorte kabinetter til digital masseovervågning

Kalejdoskopisk bluesolo

Dato_ 03. maj 2021

Tekst_ Morten Lassen

Det er klart sjovere selv at spille en bluesolo end at lytte til en. Og jeg tænker, at Andreas Marklund har haft en fest med at skrive Overvågningens historie. Som jo ovenikøbet er mere aktuel end nogensinde: overvågningskapitalisme, Cambridge Analytica, Edward Snowden, techgiganternes algoritmer etc. Desværre er det ingen fest for læseren, og det til trods for et overflødighedshorn af anekdoter og fatale afsløringer. Alene ordene 'sorte kabinetter' vækker jo kære minder om søndagsmatinéens kårde og kappe-film, men læseren drukner i teknologiske påfund og historiske eksempler. Usynligt blæk, krypteringsteknikker, fælttelefoner og Enigmas udvikling nævnes i deres historiske kontekst, og det er spændende læsning, imidlertid afløser det ene eksempel det andet, uden at man helt forstår, hvor vi skal hen, andet end at det handler om overvågning. Den uendelige bluesolo.

Bogen er bygget kronologisk op og indleder med fyrsten og den spirende moderne stat i 1500-1600-tallet, så følger enevælden, 1800-tallets teknologiske gennembrud (telegrafeni), masseovervågningens fødsel, mellemkrigstiden og de totalitære stater, den kolde krig og en smule om nutidens digitale masseovervågning, som desværre mest optræder som epilog. Det overordnede fokus er statslig overvågning, og Marklund forsøger at finde en rød tråd i dilemmaet: Kan demokratier tillade sig at bruge udemokratiske metoder til at beskytte demokratiet? Jævnfør Nick Hækkerups new speak i Folketinget: "Jo - mere overvågning, des mere frihed". Men tæt på halvdelen af eksemplerne omhandler totalitære staters overvågning eller krigssituationer, hvor problematikken er helt anderledes. Hvis man ønsker sig en kalejdoskopisk tour de force i overvågningens historie og kan leve med telegrammer uden adresse, er denne bog sikkert sagen. Ønsker man sig derimod overblik og klarhed, er nærværende udgivelse desværre en skuffelse.

About book

Forlag: Gads Forlag

Antal sider: 302

Fag: Historie

Bogens forfatter(e):
Andreas Marklund

Pris: 300 kr.

Vurdering og anmeldelse:
Morten Lassen

Gymnasieskolen

Vesterbrogade 16
1620 København V
3329 0900
gymnasieskolen@gl.org

Genveje

[Redaktionen](#)
[Annonce info](#)
[Markedsplads](#)
[Læsere mener](#)
[Arbejdsliv](#)
[Undervisning](#)
[Anmeldelser](#)

Det aktuelle blad

Gymnasieskolens nyhedsbrev

Her kan du tilmelde dig Gymnasieskolens ugentlige nyhedsbrev

E-mail-adresse *

Tilmeld